

Baltijas Semkopis.

Apsūteļam:

"Balt. Semt." ekspedīzija, Rīga, pilš. Rakstus-eelā № 6 (Bazarā) un redakcija: Jelgavā, Katolu-eelā № 2. Pēstam Rīgā: Šķilvinga, Kapteina un Lužava grahmatu-bodis un pēst kopmana Verchenborff, pilš. Rakstus-eelā № 13. Zitās pilšētās: wišas grahmatu-bodis. Uš laukem: pēst pagasta = waldehm, mahjitateem, skolotajeem, zc.

5. gads.

Rīgā, 31. janwari.

Maksa:

Ar Peelikumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 l. Beš Peelikuma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 l. Par pēstuhitšanu ar pastu uš katru eksemplari, ween' alga waj ar jeb beš Peelikuma, jamatja 60 kap. par g. un 35 kap. par 1/2 g. Sludinajumuš peenem wišas apsteļejamās weetas pret 8 kap. par shtu rindnu.

№ 5.

Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedēļas isnahl Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli; maksa 1 rub. par gadu, 50 kap. par pusgadu.

1879.

Saimnezibas nodafa.

Labiba atrodami baribas weeli.

(Pehz Tutšeta.)

Mehs dabujam famu baribu pa leelakai dakai no stahdu-walfts. Schee stahdi ir tahs daschadas labibas sortes. Wišas labibas sortēs: kweeschōs, rudjōs, meeschōs zc. atrodahs smalts, balts pulweris, kas teef nosaukts par stehrkeles milteem jeb stehrkele un kas ari atrodahs kartupeļōs un daudj zitās saknēs.

Kad kahdā nahina kulitē eeseetus kweeschu miltus eemehrz uhdens traufā un tos smaidsa (spaida), tad uhdens teef zaur drehbi zaurspeeš-damos stehrkele miltains. Ja schis uhdens kahdu laiku stahw nelustinats, tad stehrkele nostahjahs traufa dibenā. Schai gandrihs lihdsigā wihsē ari teef no sakeem, rihweteem kartupeleem stehrkele sagatawota, kuru fauz par kartupeku stehrkele. Ja stehrkele uhdeni sawahra, tad isnahl klišteris, ko grahmatu sehjeji un tapseeretaji isleeto, un ja scho klišteri zaur uhdens peeleeschānu schkidrafu pataisa, tad tas der preefšch drehbju stehrkeleschānas.

Stehrkele pahrwehrschahs zaur dascheem apstahkleem zukurā. Tas noteef p. p. ar to stehrkele, kas atrodahs meeschōs, kad meeschī dihgst. Tadeht ir eefals falds, ko zaur meeschu dihgšanū sagatawo. Labiba fastahw pa leelakai dakai is stehrkeles, bet schai naw wišai daudj barodama spehka. Ja minetā wihsē stehrkele no kweeschēem atschfir un traufā atlikušcho tihro uhdeni wahra, tad tas farihf un balts, farihfam feeram lihdsigs weels peld uhdenam pa wirsu. Scho weelu fauz par stahdu olu-baltumu, tapeh; ka tam ir lihdsiga ihpashiba ar putnu olu-baltumu. Abēji olu-baltumi ar uhdeni saweenojahs un wahrot farihf.

Tiklab stahdu ka putnu olu-baltumam ir barodams spehks; tadeht eewehrojams labiba atrafdamees weels.

Tant uhdeni, kas, kā minejam, zaur wahriščānu farihf, wehl atrodahs maja dafa zutura, ko zaur to war pašht, ja uhdenam raugu peeleef, tad tas faruhgst.

Ja pehz scho triju weelu atschfirščānas kuliti attaisa, tad tur eefschā atrod peleku ar klijahm fajauktu shtu masu (Masse) kā lihmi, un ko tadeht fauz par stahdu-lihmi (Kleber).

Stahdu olas-baltums, stahdu-lihme un stehrkele ir tee brangakee, barodami labibas weeli. Abi pirmee weeli atrodahs wairaf grauda abras malā. Tadeht teem milteem, kam zaur sijaschānu klijas atschfirtas, ir masaf barodama spehka, ne kā ar klijahm samaisiteem, kaut gan schahdi milti naw tik balti. Mūhsu baribai, ko ehdam, ir diwejads mehrtis. Pirmais: Zaur ehščānu mehš atdabujam spehku, kas zaur strahdaschānu un meeschas kusteschānos ir gahjis majumā. Ehdeena otris mehrtis ir fermenam weelus dot, zaur kureem teef elposchāna eefpehjama darita, jaunās afinis sagatawotas un tahs siltas ušturetās.

Preefšch pirma mehrtā fasneegschānas ir wajadšigi slahpekligi baribas weeli, p. p. olas-baltums, feera-weels, zihphtalu-weels (kas atrodahs dšihwneeku meeschas un afinis) un stahdu-lihme. No scheem mineteem weeleem zefahs wiswairaf mūhsu afinis, tadeht tos nosauz par afins radidameem weeleem.

Preefšch otra ehščānas mehrtā panahfščānas der bešslahpekligi baribas weeli. Tahdi ir p. p. wišadi tauki, stehrkele, zufurs u. z.

Zaur scheem weeleem teef elposchāna un fermena afinis siltums ušturetās un scha noluhka deht tos nosauz par elposchānas jeb afinis siltuma sagatawodameem weeleem. No tihri slahpekligeem baribas weeleem war dšihwneeki drihsaf pahrtikt ne kā no bešslahpekligeem. Ja no bešslahpekligeem weeleem ir ja-usturahs, tad tiklab zilwekam kā lopam ir pehdigi janonihst. Tadeht ir wajadšigs preefšch ehdeena nemt tahdus baribas weelus, kuri war abus minetus mehrtus fasneegt. A. M.

Aufstums un siltums lopu statōs.

Tāpat ka laba bariba sekme wispahrigu lopkopschānu, tāpat ari laba lopkopschāna sekme baribu t. i. weens otu pabalsta. Pēst labās lopkopschānas peeder wisupirms labs stalis ar wajadšigo siltumu. Kuršč semkopis gan nebuhs dširdejis — ja nebuhtu pats pēstšhwojis — ka lopi stiprā salā daudj wairaf baribas patehrē, ne kā lehnā sala laikā un tomehr tee nepaleef brangaki, ja ne sliktaki. Schi starpiba ir pilnigi manama aufstōs lopu-statōs. Schē lopi patehrē ehdamo daudj wairaf beš kā pee wiņu meescham buhtu kahds labums manams, kurpretim stali ar wajadšigo siltumu tee apehd daudj masaf baribas un pee tam wehl ir brangaki un spirtaki. No tam nu ir eewehrojams, ka labs stalis lopu-ehdamo taupa, bet turpretim sliktis stalis wairaf isfchlehrsč. Bet deenschehl daudsi to wehl pilnigi ne-eewehro un ne reti noteef, ka lopu status usbuhwē beš kahda ihpashā aprehfinuma, tadeht tee tad ari ir pa dakai waj nu pa schāuru jeb pa ihfu. Tahdus status ir loti gruhti ar weenu turet tihrus un lopeem gribot negribot jagul netihrumōs un slapjumā. Abi beidsot mineteē sliktumi ir lopeem ne ween reebigi, bet ari stahdigi, ihpashī aufstā laikā; jo wiš slapjums, kas teem peelshp, ir atkal zaur lopu pašchu isgarojams, bet lihds nu slapjums fahf garot, tad preefšch tam ir deesgan siltuma wajadšigs. Tahdā wihsē tad preefšch siltuma radischānas wajadšigais ehdamais teef par weli istehrets, beš ka to spehtu eewehrot. Slapji stali — ihpashī gulamās weetas eewehrojot — stahde pahraf daudj lopu weselibai un ari pašchāi lopturibai. Daschi semkopji schahdas buhščānas jeb nebuchchānas nebuht ne-eewehro, jo tahs wineem see-kahs buht eewehroschānai par neezigahm un kā tas lai ari noteef, kad wineem pa wišam zits noluhks, proti, ka slapjōs statōs warot wairaf mehflu eeguht. Schihs domas ir nepareišas un maldigas, jo mehflu wairums un labums atlez pilnigi no tahs baribas, ko lops ehdis un no streijahm, bet newis no statu drehgnuma.

Ja semkopis grib lopkopibu ar labako sekmi wadit un no saweem lopeem augstako pelnu isdšiht, tad tam nebuhs kawetees, lopeem faušas gulamās weetas gahdat, pee kam streijas nedrihsst taupit, jeb ari ja buhtu wajadšigs, lai wišč stali tā eetaisa, kā strutes war notezet un ka buhtu eefpehjams stali katru deenu istihrit. Lai spehtu baribu pareiši un pilnigā mehrtā isleetat un lai lopu weselibai nekahdetu, tad buhs ar weenu par wajadšigo stala siltumu jaruhpejahs.

Ragu-łopi aufstumu gan pazeešč daudj labaki, ne kā sirgi, bet 10—12 grahdu siltums teem tomehr ir loti patihkams un bariba teef pee schahda siltuma ari wislabaki isleetota. Pehz daudschahrtigeem is-mehginajumeem israhdišees, ka baribas weelu istehreschāna otradā gadijumā noteef pilnigi pehz aufstuma mehrtā. Tā p. p. israhdišees, ka preefšch katra temperaturās (gaisa) grahda masaf ne kā 8 grahdu aufstumā, ehdamo par 5—7 % wairaf istehre un ka preefšch katra

grahda pahr 8 gr., t. i. siltumam uf 13 gr. nahlot, ehdamo par 2—3 % wairaf aistaupa.

Schee flaitti ir loti eewehrojami un katram semfopim no leela swara, ja tas grib no skahdas issargatees. Stalods, kur 8—12 gr. siltums, buhs pee tahdas paschas ehdinashanas gandrihs tee paschi panahkumi safneedsami, bet ja lopeem stalods jafalst, tad tee aufstas deenas gandrihs trescho dafu, pat ari otrteef til dauf baribas patehre, lihds wini tos labumus spehj eeguht, kas stali ar waijadfigo siltumu panahkami, jo siltumu atlihdinot, kas zaur aufstumu kluht atnents, ir laba teefa ehdamais waijadfigs. Ja aufstas deenas lopeem naw pa pilnam ko ehst, tad teem preefch siltuma attihstishanas jatehre no sawas pascha meefas un tahda wihs tee wahji palikdami tikai knapi paspehj seemu pahrlaist, un pehj tam gandrihs pufs wasaras pahreet, lihds tee sawu pilnigu spirtumu un turibu attal atdabu. Kas no tahdeem lopeem isdabonams, to nebuht newaijadsehs minet. Ihpaschi tahs fainneezibas scho postu spehs jo wairaf sajust, kur lopi pawafarods agri uf ganibahm jalaisch un kur ganibas ir loti wahjas.

Ra redsams, semfopis zaur aufsteem stakem loti dauf pasaudē, tabehk wineem deretu par zeetateem stakem gahdat, lai no lopeem isgarots jeb attihstis siltums tuhlin ne-igaisinahs un lai stalis paleef ar weenu silts. Rahda wihs tas isdarams, to waijadsehs semfopim — sawas buhschanas un apstahklus eewehrojot — pascham isdibinat, jo stali un buhwes wihses ir dasch-daschadas un tadehk naw nebuht eespehjams preefch tam wispahrigus preefchraftus nosagit. Wehl buhtu peeminams, ka til dauf gan katram lopturim buhs eespehjams, stalus seema jo zeetatus fataiist un ka isdoschanas preefch tam kluhs zaur ehdamā pataupishanu pilnigi atlihdinat.

Siltums stalods nedriht ari par leelu buht, p. p. 14 un 15 gr. ir jau pa dauf, zaur ko lopeem ehstgriba kluht puslihdj masinata. Ta pat ka pee wisahm zitahm leetahm, ta ari schē ir waijadfigs, riktigo mehru eewehrot, jo tas ir no leela labuma. Ra zeeti taistods stalods ari par waijadfigo iswehdinashanu jaruhpejajs, to gan newaijadsehs ihpaschi peeminet.

Pag. gada „B. S.“ 15. numurā, fl. „silta kuhst faudse lopu ehdamo,“ ir gan jau par scho leetu ihsumā pahrrunats, bet nebuhs par kaunu, ka scho paschu til eewehrojumu leetu wehl reis jo plaschaki aprafsta. —R.—

Par sirgu sahloschanu.

Sirgeem kluht daudsreis sahles eeletas bes kahdas ihpaschas waijadibas. Ja sirgs sahles negrib peenemt, tad ne reti tam teef galwa uf augschu pafeta un sahles ar waru zaur degunu eedotas. Tas ir nepahrtigi. Ja nu sirgs sahlu eedoschanas brihdi dwaschu uf ahru ispuhsch, tad tas gan eeletas sahles isspraukscha. Bet sirgu

sahlotaji jau naw ar to meerā. Wini moza lopinu, lihds teem isdosdahs sahles eelet. Sirgs, kas tikai zaur degunu war espot, lihds ar gaisu eerauj ari sahles. Bet schahda sahlu eeleschana zaur degunu, daudsreis ir sirga nahwe. Un zil sirgu jau naw uf tahdu wihs aishahjuschi boja? Sirgs nu gan azumirkli nesprahgs, bet gan tani pascha brihdi tam eedehta flimibas dihgli, ar ko tam ilgi waj ihst ja-nobeidsahs. Slimiba, pret kuru sahles eedod, naw warbuht nemaf til wahriga, bet gan zaur tahdu sahlu eeleschana sirgs war plauschu flimibu dabot un maj deenas tam bes kahdas schelastibas ja-nobeidsahs. Itin lehti jau war notilt, ka sahles zaur muti eeletot, tahs war sirgam plauschods un dwaschoschanas rihkle eelet, zaur ko nahwiga plauschuliga peemetahs un sirgs ne kahda wihsē naw wairs glahbjams. Tamdehk pee sahlu eeleschanas zaur muti jau ir deefgan prahrtigi ja-apeetahs un eeleschana zaur degunu pa wisam atmetama.

Kas gan spehj tos gadijumus jafaitit, kur lopu ahrtam flimo sirgu ismeklejet, ja-atbild: „Schē wairs newar ne ko lihds, sirgam ja-eet boja zaur sahleh, kas tam plauschods eeletas. —R.—“

Wispahriga dafa.

Weg - Sahte.

Katrs zilweks pasaulē grib dshwot un pahrtikt un ja eespehjams, ari kahdu majumu ailikt preefch sawahm wezuma deenahm un saweem behrneem.

Schi noluhka deht domā katrs uf pelnu, kas winam un wina buhschanahm leefahs buht jo derigaka.

Jo wairaf zilweku flaits pee-aug un jo wairaf atfihschana un finiba wairojajs, jo ari wairaf peerodahs daschadi un daufskahrtigi pelnas awoti, kas ar weenu no jauna peenahdami zilwekem daschdaschada wihsē pelnu pasneef. Bet kurfch nu gan ir wisu wezafais pelnas awots? Ta ir muhsu wezum weza mahmulina — semfopiba. Wina ir un paleef wisu zitu pelnas awotu mahte; wina ir bes schau-bishchanahs tas wisu swarigafais amats preefch wifas zilwezes, jo wina gahda usturu wiseem zilwekem; wina ir wifas walsts pamats un ta tahda wina ari palifs wifods nahkofchods laifods.

Bet starp wiseem ziteem amateem semfopiba ir palikufe par grehtako amatu, jo wina tagad pagehr ne ween dauf sinashanas, bet ari saprafchanu, lai schihs sinashanas spehtu pareisi isleetat un zaur tam no fainneezibas jo eenefigaku pelnu eeguht. Bet luhk, schi nu ir ta wainigaka weeta wifa semfopibas amata. Semfopibas amats bija agraf weens no wisu weeglakeem, bet schim brihsham winsch ir weens no wisu smagakeem. Agraki apkopa laufus pehj tehmu-tehmu

Sadshwe un siniba.

Attahhta wehstule A. Vielenstein'a fgam Dobelē un A. Rutkowsky fgam Kalna-muifchā (Hofzumberge).

(Weigums).

Pejh wezo laiku parashanas Zuhš, zeen. lungi, ne-eseet turejuschi par waijadfigu, sawas puslajajs un klajajs apwainoschanas pret „Balt. Seml.“ redalziju peerahdit tani weeta, kur tahs pejh Zuhšu gribas un noluhkem ir nahkuschas finamas plaschakai publikai; Zuhš atbildejot teefas preefchē. Schi leegschanahs peerahda, ka Zuhš gawā dshwojeet wehl tans setta laifods, kur tilai Zuhšu awifite waldija par kauschu domahm un firdihm (publikas un tautas toreis wehl nebija) un kur Latweefchi no attahjibas (die Doffentlichkeit) dauf ne tā nesinaja. Toreis tā darija un wareja darit — tagadin justament wairs nē. Radehk nē? Kad toreis p. p. sem ta wahda „Hausucht“ t. i. mahju rihziba, fainneels waj wagaris kahdu kalpu pehj patifschanas strahpeja, tad tahdam nabadfinam ne kas wairs ne-attifahs, ka eet suhdjet pee teefas, nota bene, ja winam neleedfa „suhdbibas-sihmi.“ Schee laiki Zums tatschu pasihstami, jo tikai 1864. gada atgehla tos nosajijumus, kas attahwa „Hausucht.“ Tagad kalpu war tilai pahrmahjit, ja teefa to nospreefch.

Bet ja nu wehl kahdam eschautos prahtd, uf sawu roku kalpam jese tikai „I“ „ufflaitit“ — ko? waj Zuhš domajeet, ka par to tikai pee teefas suhdjetu, ka wainigaja patwaribu ari awifis ne-nosoditu? Jeb tad zitu ko padaritu, kas winods setta laifods peedereja deenifchteem notikumeem, bet pehj schi laika zilwezigatas nojehgishanas ir nezilwezigai? Waj Zuhš teefcham tizeet, ka tahdus darbus tikai pee teefas soditu, ne ari laikraftods, kuru usdewums ira:

darbus, zaur ko Walsts un peeklahjibas litumus nebehdigi un klaiji pahrlahpi, plaschakai publikai darit sinamus, nosodit un zaur to zitus atberdet no tahdeem pat darbeem? Ari publika sawā sind ir teefnefis, un preefch tahs nu Zums ja-atbild par saweem rund esofcheem darbeem, jebchu Zuhš ar meesu un dwehfeli peekertos pee mineta wezlaiku eeraduma. Zita leeta ir, tad Zuhš nespehjat jeb negribat atbildet, tad publika spreedihs ir bes Zuhšu atbildes. Jeb waj Zums naw pasihstams tas Latinu teijams-wahreds: vox populi vox Dei t. i. tautas-bahs — Deewa bahs? Un schi vox populi safneef un teefa it wifus — pat ari presidentes un direktorus, zeet tee pahrlahpi peeklahjibas un pateefibas-robefchas. Atkajjeet, zeen. lungi, tad nu ari mums, pee schi joda-krehsla taisnibu meklet, pehj tam, kad Zuhš eseet leeguschees fewi aishildinatees un sawas apwainoschanas peerahdit. Wehl reis mehš peefihmejam, ka tee laiki Baltija un wifā Kreewija ir gulbinati muhschibas lapods, kur pehj patifschanas wareja darit un tad prafsti fajit: „apsuhbsi mani pee teefas.“ Jo tagad mehš tatschu staigajam eefch ta Runga gaismas un dshwojam taisnas Waldbibas pasparni.

Muhju stahwolksis mums aifseef, preefch til zeenitas publikas, ka muhsu laifotaji, pret Zums isleetot tahdus lihdselkus, ka p. p. A. Vielensteina lungs isleetajis pret mums. Muhju nobomā tikai bija — un mehš zeram to panahkuschī — Zuhš nobot tai vox populi, kuras taisnam spreedumam Zuhš nespehjeet isbeht.

Jautajumi un isflaidrojumi.

Schop. pag. 1. preefchd. J. St. ad 1. Waj war wairaf reifes konturfi trift? Ja. Kad pirmā konturfes leeta nobeigta un konturfes (par kura wantu konturfe nospreefta) atkal no jauna nahf pee mantas, tad wina paradu prafstaji pee tahs war turetees, un lai wifš eeta pehj lahrtas, tad isbalifchana teefai janem rokā.

eeraduma un ar to bija deesgan, bet daschadu eemeslu deht ar tahdu fainneefofhanu tagad wairs nepeeteel; tagad semkopim waijaga jo wairaf dabas likumus eewehrot, winam waijaga mahzitees jo wairaf un pilnigi pa reisi domat, ja winsch grib us preefschu tift un negrib ziteem palift pafaf.

Apafschâ parafstijees eefkata par sawu usbewumu, jaunam gadam fahfotees kursemes mafgruntneefceem Sokolowicza ffolu Wez-Sachte atgahdinat, kas kursemes semkopju-fahrtas labuma deht dibinata. Weidsamâ gada plauja bija gandrihs wifâ kursemê laba, daudf weetâs loti teizama, tã ka dascheem wezakeem buhs pateest eespehjams fahdam no faweem dehleem — kam luste un patifschana us semkopibu — palihdjet, schinis laifds tik loti waijadfigas, wispahrigas semkopibas mahzibas eeguhtees.

Wez-Sachtes semkopibas ffolâ teef mahziba tahdã wifhê pasneegta, ka katrs jauns semkopis — waj nu winam buhtu nowehlets fahbu reisu sawa tehwa mahjãs fainneezibas wadifschanu usnemt, jeb kad winam buhtu nodoms semkopibas eerehdna fahrtu fashneegt — us tam fischalli dshidamees pilnigi war preefsch tam waijadfigã mahzibas un tahs wispahrigas finibas eeguht, zaur furahm winsch ari fara deenestu ispidot III. fchfiras atweeglinafschanas eemanto.

Usnemt teef — zil tahlu ruhme to atwehl — katrs jauns kursemneefs, kam ewangelifta tiziba, kas meefigi fpehjigs un wesels, kas 17. gadu fashneedis un kas waijadfigã preefschmahzibas eeguwis, fahdas labã tautas ffolã tagad panahfamas. Mahzibas kursus welfahs 2 gadi. Skolas un kofes nauda lihds ar loti labu korteli istaifa par gadu 75 rubli.

Jo tuwafas finas par Wez-Sachtes semkopibas ffolu pee Tukumas, labprahrtigi pasneedj minetas ffolas direktors.

Sintenis.

Kahds wahrds par musikas mahzibu Walkas pagasta ffolotaju seminari.

Latweefchu tauta mihlê musiku, it ihpafchi dseedafschanu. Schi muhsu tautas ihpafschiba tapehz ir kreetni jakopj un ja-isglihto. Bet kã jau daschahrt noteef, tã ari scho fkaisto ihpafschibu daudfshahrt ap-lamã wifhê isleeto. — Kas pahraf par mehru, tas ir no launa. Scha teikuma patefibu jau daschs labs ir peedfshwojis, kas agraf dseedafschanas forus wadija un kam tagad wairs naw ne weena dseedataja. Waj fcha falama wahrda taifniba pehz ihfa jeb gara laika ari neparahdisees pee muhsu Walkas pagasta ffolotaju seminara musikas finã? — Kã jau augfchã peemineju, Latweefchu tautas musikas dahwana kreetni ir ja-ustopj un ja-isglihto. Waj gan buhs riktigi, ka pee diwu gadu kursa seminara audfjekneem jamahzãhs musikas mahfsla us diweem

daschadeem instrumenteem (klaweerehm un wijoli), lai teem wehlf, kã ffolotajeem, buhtu eespehjams mahzit kreetnu dseedafschanu? Domaju, ka zeen. lastitaji lihds ar mani fazihs: tas pahraf par mehru. Kas to kreetnu grib panahft, tas lai flust un nepeekusdams fakrahj pee wis-mafafãs leetas leelafte fpehlu, jeb kã muhsu tautas falamas-wahrds to wehl flaidraki isteiz: „Dewini amati, desmitais babs.“ Tif ihfã laika newar ne us weena no fcheem instrumenteem tahlu tift, tapehz jazeefsch us abejeem babs. Leelafa dafa seminara audfjeknu tur eestahjãhs seminari ar gauschi wahjahm preefschmahzibahm musikas laulã, daschs labs warbuht naw wehl ne klaweeru kaulina lihds tam laifkam pafustinajis, un nu tam weseli diwi gadi jamahzãhs ar tahdu mahzibu, kas tam maf, ja gandrihs ne fahda labuma ne-eenefs. Waj afurat schim seminaram nebuhtu pee sawa ihfi noliftã laika ja-eewehro tas falamas-wahrds: „Bais ir nauda.“

Scho wifu pa wifam wehl ne-eewehrojot, wehl klaweeru fpehle-fchanas mahziba ir faweenota ar ziteem gruhumeem. Zil man finams, tad pagasta ffolotaju seminara audfjekni maffã par sawu isglihtofschanu ihpafchu ffolas naudu, tapehz ari par musikas mahzibu. Kã tas nu nahft, ka par peemineeto musikas nodaku, kas tomehr wifceem jamahzãhs, wehl ir fewisfchi jamafã? Par obligatorifscham stundahm ne fur pehz manas faprafschanas naw fewisfcha atlihdsinafschana waijadfiga, jeb waj warbuht pagasta ffolotaju seminari klaweeru stundas peeder pee privat mahzibahm? Ja tahs peeder pee pehdejahm, tad ne weenam ne kas ne-buhtu preti, kad pee fchahm stundahm peedalitu tos audfjeknus, kas ihpafchi preefsch tam apdahwinati jeb kam ir patifschana, lai tee waretu sawus wafas brihschus ar tahdu jauku mahzibu ispidit. Bet kad ari tee audfjekni, kam jau naw ne fahdas musikas dahwanas un kas tika tur wehl klaweeru fpehlescham eesahft, ar to sawu dahrgo laiku is-fchkehrsch, tad tas naw wis pareifi. Audfjekni drihsunã waretu nahft us tahm domahm, ka bes klaweeru fpehleschanas nemaf newarot istift, lai gan ta reti fahdam dshiwê fahdu labumu war eeneft, tapehz ka wini pa scho ihfo laiku tik to eemahzãhs fpehlet tonu fahrtas un fahdus mafus gabalinus pehz Rohdes jeb Wohlfahrtã klaweeru mahzibas. Daschs labs wehl pehz pabeigta kursa dod klaweeru stundas! Ka tur tika mafums ween isnahft, par to naw jabrihnahs. Kas maf prot, tas ari tika pehz sawas eespehlfchanas war dot.

Buhtu zerejams, ka pagasta ffolotaju seminara zeen. direktori lihds ar zeen. fchulrahta f. scho fwarigo leetu pahfpreestu un ja atrastu par waijadfigu, klaweeru fpehlescham pa wifam atnestu, jeb ari tika tahdus ween pee fchahs musikas nodatas peelaitu, kam ir ihsti patifschana un dahwanas us musiku. Zaur to plauktu wijoku fpehle-fchana un lihds ar to musika muhsu ffolãs. T. A.

Ja winsch ar faweem paradu prafitajeem islihdsinajeem un tahlaf dshiwodams atkal eeguht zitus paradu prafitajus, kam winsch nepehji aifmafãt, tad par wina mantu tapat kã pirmo reifi janospreefch konkurs 2c.

ad 2. Pret fpreedumu, kas nosafa konkursu, konkursifels war appelleeret, bet pa tam wif teefas nolehnumi, kas fihmejahs us wina mantas apfargafschanu zaur kuratu 2c. paleef fpehftã, lihds appellazijas inifstanzje to warbuht atgef. Zitadi parad-neefs appellazijas laifã sawu mantu waretu pafleht, pahrdot, isfchkehrst 2c.

ad 3a. Konkursi isfakot, un paradneefam mantu atnemot, teefai tam ja-atfahj tik daudf, zil preefsch ufura waijaga lihds fanahft wif paradu prafitaji; tad nofpreefch waj fchee, waj teefa, kã ar konkursifelfa ufuru lai buhtu tahlaf (R. f. l. gr. § 492 p. 2).

ad 3b. Ja kuratu newar dabot bes mafãs, tad tam jamafã un par mafu to jau gan laimefees atrast (turp. p. 3).

ad 4. Kurs. femn. lif. gr. § 497, p. 3 nosafa, ka laulata feewa, kad par winas wihra mantu nofpreefch konkursu, wifu to mantu, to wina laulibã eewedufi jeb laulibas laifã zaur mantofschanu jeb zitadi kã eemantofufi, dabuhn atpafãt, ja fchi winas manta ir eefihmeta kontraktu grafmata un ja ta, nepahfwehrtã zitadã buh-fchãnã (in natura), wehl atrodahs winas wihra mantã. Minetas likumu grafmatas tulkotajã, wairaf Deewa wahrbus ne kã teefu leetas faprafãdams, to wahrdu in natura ir tulkofis ar „wesels“ (ja tas, to feewa eewedufi, wehl ir wesels wihra mantã).

Bet tas ir gluschi nepareifi tulkofs, jo in natura schini leetã nofihmê ne ween „fawã pirnã jeb nepahfwehrtã buh-fchãnã, tã kã tas no eefahfuma bijis,“ bet ari „lihdsigã wehrtã un labumã“ 2c. Schee peemehri to leetu isflaidros jo labafi. Jaunã feewina atbrauz wihra mahjãs ar sawu firgu un ar faweem rateem; bet nu wihram firgs un rati jau ira, tadefh abi balodifchi farunajahs un pahrdob feewinas firgu un ratus un par to naudu nopehft diwi gowis un weenas lamas. „Wesels,“ kã minetais tulkotajã fãfo, feewas firgs nu gan wairs naw, jo tas ir pahfwehrtes diwãs

gowis, kas par jewi nu gan war buht weseli lopini; tapat rati wairs naw „weseli,“ tee mainijufchees ar lamasahm. Bet ka manta tad nu ir fchihãs gowis un lamas? Tatfchu feewas manta. Un ta kã firgs un rati, tã ari gowis un lamas ir waijadfigi fainneezibã, wifceem preefsch tahs ir lihdsigã wehrtiba. Ja nu atgãditos, ka par wihra mantu nofpreefch konkursu, tad wina feewa tatfchu newaretu palift tulfchã: winai buhtu jababuhn waj nu 1 firgs un rati, waj diwi gowis un lamas. Tapat atkal: feewa eewed ragainu gowi laulibã, bet kad par wihra mantu nofpreefch konkursu, tad ragainãs weetã ir muhle. (Zr notizis leels brihnumis: gowe ir dabufufi teuf!) Waj tad nu tadefh warehs fazit: neefi — ta naw feewas gowe? „Al nã, al nã!“ Gowis paleef gowis, waj ragaine jeb muhle, un ka feewa gowi laulibã eewedufi (go wi laulibã! Tas ir gan drufzin par rupju teifts, bet to lai dara, ka mums tahda bauru-waloda ir), to tatfchu war peerahdit. Ja tã nebuhtu, tad jau winai tos brunt-fchus ari waretu nowilt, jo pehz lahdeem fgabeem tee bruntfchi, to wina walfaja medus-mehnefi, tatfchu „weseli“ wairs newar buht. Un kas tad war peerahdit, kã titai ragainã, ne wis ari muhle efot „in natura?“ Tahdus peemehrus mehs wehl finteem waretum atrast, bet rebfjeim labaf, to par scho leetu fãfa Baltijas privat-teefibu lifumi no 1864. g., kuras preefschwahrdu XII punktã pawehft, ka tanis gabijums, fur nepeeteel ar femneeku likumu grafmatu, jaturahs pehz semes-teefibahm, t. i. pehz mineteem privat-teefibu likumeem. Art. 60 tanã ir ufufhofjamã par isflaidrotaju augfchãm minetahm § Kurs. femn. lif. un fkan tã:

„Laulibã eewesta manta ir ja-atdod tanã plafchumã un tahdã buh-fchãnã, kã ta bija tanã laifã, kad laulatais wihrs to nehma fawã finã 2c.

Tadefh tad it prasti: ja feewa laulibã eewedufi 2 gowis, kas wehrtas 100 rub., tad no konkursifelfa mantas ja-atfchfir un winai ja-atdod 2 gowis ar to pafchu wehrtibu un tã pr., weena alga, waj tahs ir tahs pafchãs eewestãs, jeb to weetã preeudfinatas 2c.

Franzijas republikas jaunais prezidents.

Ka lihdščinigais Franzijas prezidents no sava amata atteizees un jauns ta weetā eezelts, par to jau sinojam pagahjušās nedetas numura politiskā pahrskatā. Tagad aprakstīsim ihsumā jaunā prezidenta, Šihla Grewi, dšihwes-gahjumu; jo zeram, ka muhju lasitajeem patiks par šho wihru, kuršch kahdas Eiropas leelwalsts waldbibas groschus sawās rokās nehmis, ko tuwaki dširdet.

Šihls Grewi (Jules Grévy) dšimis 1813. gadā. Wīnšch ir par adwokatu studeerejees. 1848. gadā wīnšch tapa eewelets par tautas šaeimas weetneeku un eemantoja šchajā amatā slawu, ihpashchi par preekschlikumu pret Napoleonu III. Grewi pasina Napoleona dabu itin labi un tabehf wīnšch nepeekrita sawu beedru domahm, kuri gribeja, lai wīsa tauta iswehle republikas prezidentu, kuram leela wara pahr tautas weetneeku šapulzi, bet lila preekschā, lai tautas weetneeku šapulze ustiz isdaridamu waru (Executivewalt) kahdam pilsonim, kuršch buhtu nosauzams par ministere padomes prezidentu, un ka tautas šapulzei teešiba, šho prezidentu eezelt un atzelt. Grewi krita ar sawu preekschlikumu zauri un Napoleons III. tapa no tautas eezelts par republikas prezidentu us wīsu muhšchu. Napoleons prata drihs ween tautas šaeimu isklibhinat, Franzijas republiku apgahst un pats par šeisaru pazeltees. Nu tikai tauta šahka atšiht, kahda nepareisiba zaur to notikuse, ka Grewi'a preekschlikums nebija tizis peenemts. Napoleona waldbibas laikā Grewi bija weens no slawenakeem Parihšes adwofateem. 1867. gadā wīnšch tika atkal par tautas šaeimas weetneeku eewelets un bija no ta laika ar weenu Napoleona waldbibas pretineeks. Kad Bahzu-Frantšchu karā Napoleons tapa Sedanā no eenaidneekem šaguhstis un Franzija to atzehla no šeisara trona, tad Grewi tapa 1871. gadā par tautas weetneeku šaeimas prezidentu iswehlets, kuru amatu wīnšch lihdš schim waldbija, kahdus gadus starpā ismetot.

Grewi ir leels un plezigs wihrs, ar meerigu un godbihjamu šeiju. Wīnam naw bagatas runas dahwanas, bet wīnšch ir ar weenu taisnigs wihrs un republikas zeenitajs bijis. Sawā jaunībā, wehl students buhdams, wīnšch ir lihdšihnijees 1830. gada dumpi pret Schweizeem. Deel šahstis, ka toreis gribejuschi winu par waronigu zihnišchanos ar goda-šihmehm apdahwinat; bet wīnšch tahs atraidjis, šazidams, ka wīnam, ka ihstam republikaneescham ne kahdas goda-šihmes newaijagot. Grewi ir bijis lihdš schim arweenu ustizigs republikaneeks, kam ari tagad ne kahdu godu-šihmu naw. — Zerams, ka Grewi zaur sawu taisnibas mihlestibu un lehnu apdomigu garu buhs Franzijas republikai ihstis prezidents, walstei un tautai par šwehtibu.

Daschadas šinas.

No eekschjemes.

No Peterburgas mums sino: No eekschleetu Ministera I. apstiprinatā „Peterburgas Latweeschu Labdaribas Beedriba,“ pirmo reisi pilnā šapulžē šanahza 13. janwari un eezehla par sawu prezidentu gimnastijas wirskolotaju Remiki. 17. janwari šanahza no general-šapulžes eezeltā komiteja, kam beedribas darišchanas jawada; pee tahs peeder: Beedribas prezidents un lozekli: mahfšlifs dahrsneeks Grūnthals, nama pahrluhks Grūnbergs, weefnizās ihpashneeks Skrahme, šinifš skolotajs Brošche, šinifš skolotajs A. Steršs, gimnastijas wirskolotajs Baumanu Kahrlis (muhju pašihstamais un teizamais komponists), Groen kundse, amata-wihrs Wīlks, mahfšliski musikeri Jurjahnis un Ballodis un ekipašchu ihpashneeks Kaš.

Komiteja eezehla: par beedribas prezidenta weetneeku — Grūnthalu, par mantas šinataju Grūnbergi, par wina weetneeku Skrahme, par rakstu-weedeju Brošchu, par wina weetneeku Sterštu.

Tahlak komiteja eezehla: 1) komišju, kam jafastahda kahrtibas-rulis un 2) rihzibas-komišju, kam jafin par isrihkošchanahm beedribā. Šho komišju preekschlikumus general-šapulze 21. janwari apstiprinaja, tikai komitejas pilnwaru wehl jo wairaf paplašchinadama, lai beedribas darišchanas jo šehmigaki weiktos. — Rihzibas-komišija ir fastahbijušt jauku un plaschu programu: mainisees ik šwehtdeenās jautajumu-iskaidrojumi ar weefibahm, musiku, dšeedašchanu un zitu derigu laiku-kaweeki; ik mehnešcha laikā buhs weena waj ari diwi bales, pee kurahm ari šwešchineeki warehs peedalitees. — Špehtu pee šchahm isrihkošchanahm beedribai netruhks un tā tad zeram, ka ta ahtri usplauks, ne ween šchejeenes truhsumu zeefdameem Latweescheem par šwehtibu bet wīšai tautai par derigu un jauku preekschihmi.

Andrejewištchu Gregors.

Red. peesihm. No širds mehš preezajamees par šchihm jaukahm šinahm, it ihpashchi par to, ka beedriba ir dabujušt prezidentu, kam wispahriga ustiziba un kas zaur sawu alasch taisno un ihsta wihra prahtu ir ispelnijees mihlestibu un zeenišchanu ne ween muhju mihlotā Semes-tehwa galwas-pilšehtā, bet ari — to gan drošchi war šazit — wīšā Latwijā, kur ween winu pašihst. Lai Latwju tautas labais genius winu šwehti! — Preezajamees ari no širds, ka beedriba wīnam dewušt padomneekus un palihgus, kam širds un prahts ihstā weetā. Ir Juhs, mihlee draugi, lai alasch šafilda ihstas tehwijās mihlestibas labais gars, ka Jums buhtu špehks un preeks, ne-apnikušeem kalpot pee ta zilwezes altara, wirs kura rakstis: „Apscheloschanahs

Tā mehš špreestum.

Turpretim tahs kontraktu grahmatas dehl jautatajs pareisi peemin, ka kurseme šemneeki tahdās ne kad sawu laulibā eewešto mantu neleel šarakstis, no ta laika rehkinot, kamehr ween wini mantu drihstjeja eeguhtees, un kad — zil mums šinams — šewas sawu mantu peh; teesu špreedumeem kamehr mehds dabuht nost no kontraktischa mantas, tad tas peerahda, ka tē ir radijusehs jau kahdus 60 gabus weza eeraschu teesba (Gewohnheitsrecht), kas lihdš schim no wīšiem šemneekem ir kluwusi zeenita.

ad 5. Konkursa prozešē teesai katru reisi jafšpreesch 2 gala-špreedumi:

- a) špreedums: ka konkurse par kahda žilwela mantu ir isšajita,
- b) špreedums: zaur kuru teel nosazits, peh; kahdas kahrtas paradu praštajeem ir matšajams (Ordnungserkenntnis).

Pret abeem war appelleeret. (§ 384, § 502).

ad 6. Tahs šchiras (ad 6, b) ir tabehf, lai ismalšahana etu peh; kahrtas teem paradu praštajeem, kas (peh; litumu nosazizumeem) celikti tanis pirmās šchiras, ja-ismalša ahtraki, ne ka teem, kas celikti tablatās šchiras, no num. 1. šahkot alasch jo tahlak. P. p. parabi ir 500 rub., bet konkuršifelša mantā (peh; tam kad šewas un šwešcha mantā no tahs aischkirta) ir tikai 200 rublu wehrtā. Pirmās šchiras praštajeem peenahlahs 120 rub., teem wīšus tos ismalšā; paleel 80 rub. otrās šchiras praštajeem nahlahs 55 rub. — ismalšā; trešchās šchiras praštajeem dabunāmi 100 rub., bet wīneem ismalšā tikai 25 rub., tabehf ka wairaf naw. Wīš ziti paradu praštaji tambrihšcham paleel — štatotees, lihdš konkuršifelšam warbuht wehlaki atkal ronahs manta, tad tee wīnu šahf šihdšinat ac.

ad 7. Kā šaprotams tas nosazijums, ka peh; min. lit. gr. § 70 štarp laulateem laubihm no šemneeku kahrtas kurseme mantas kopiba nepastahw, ja naw ihpashcha nolihguma, to Juhs no augšchejem iskaidrojeem wareet šaprašt. Buhtu tahda mantas kopiba i. i. buhtu wīnu mantas gluschi kopā šalistas jeb šakaušetas, tad šewas manta jau ari etu lihdš konkuršā un wina to newaretu wis pagehret atpafal.

ad 8. Iškaidrojums pee § 26 G. R. lit. krahj. lp. 13, p. i. ir tā šaprotams: **pagasta-šrihwera** amata-laiks ir gluschi lihdšigs zitu pag. amata-wihru termineem, bet **pagasta teesā** šrihwera amatam nosazita laika nebuht naw, to til war atzelt zaur teesas špreedumu.

ad 9. Par mahžitaju muišchu šainneeku teešibahm mehš sawā laikā runašim

jo plaschakā rakstā par Widsemes un Kursemes agrar-šikumeem; par štolu komišijas teešibahm un peenahšumeem — pahršpreedami Kursemes un Widsemes školas likumus; par „liberalu“ partiju — iskaidrodami „Baltijas gubernu politiku,“ kā mahju laitraksti šala.

Kā Zeelawas nonahf us zitahm šemehm.

Zeelawa buhs gan katram pašihstama. Šchis putnišch peeder sawa jaukuma un šchigluma dehl pee mihlateem kufstoneem putnu walsti. Wina škreij us augšchu un leiju, lihgodamahs šchurp un turp, štarp atmeneem un uhdeni maļš mafus kništichus šerdama. Kā šinams, Zeelawas peeder ari pee gahju-putneem, kas rudens aishkreem us deenwidus šitahm šemehm un pawasari atgreeschahs atkal pee mums atpafal. Kamehr weena dala no šcheem žetotajeem paleel Italiā, Španijā un Greekijā, tamehr otra dala aishkreem pahr Wibus juheu us Afriku, ihpashchi us Egipti un Rubiju. Igu laiku nebija isprotams, kā šchis majais putnišch špehi til garu žeku pahr juhru noškreet, kur wīnšch pee mums tikai brihšcheem paštreedams, atkal nometahs, lai waretu atpuhstees. Šoti eewešrojumu iskaidrošchanu par šho jautajeenu paštreedš Bahzu awije „Die Gartenlaube“ šawā 1878. gada gahjumā. Adolfs Šbelinšch raksta is Kairo, ka daschabi Egiptes eeshiwotaji (Beduini) isšajijuschu weenbahšigi sawu pahrliezinašchanos, ka zeelawas kluhst no štahrteem, dšehrwehm un ziteem jo leelateem putneem pahr juhru pahrneštas. Šchi apleezinašchana ir ari atrodama Petermana jo leelakā želošchanas apraksta I. lp., kur štahw: „profesors Rothš is Wīnchenes šahstija man reis Jerusaleme, ka us Rodus šalu nometees, pašihstamais Šweedrijas žetotajs Šedenborgs peedšihwojis šchahdu eewešrojumu: Rudens, kad štahrte-bari pahr juhru us Rodus šalu pahrštrehjuschi, wīnšch dširdojis arweenu mafus putnišus dšeedam, bet ne kad naw warejis šchos dšeedatajus kaut kur eekaudsit. Reiš štahrte baram palaf eedams Šedenborgs redšejis, ka štahrteem nometotees, daudš mafi putnini no wīnu jngurahm noskrehjuschi, kas, ša protams, us kahdu mihši litušchees šemi pahr juhru pahrnešt. Zeela attahluma dehl wīnam naw bijis ešpehšjams redset, kas tee par putnišiem bijuschu.“ Šlawenais Afrikas žetotajs Šuglins, kas Beduini pahrliezinašchanos šchini šertā jau šinaja, peekrita pilnigi wīnu domahm. Jo štadraki eewešrojumi par Zeelawu želošchanu us zitahm šemehm wehl truhst, tamdehl buhs patihkami, ja par šho leetu kluhs pilnigatas šinas pašneegtas. —R.—

aif tihrás zilweku mihlestibas." — Un Tu, jaunā Latweešču Beedriba pee Rewas krasleem, est firsnigi sveizinata! Kuplo un jaso!

Jaunajam tautas-behrnam jadod kahda dahwanina. Ko mehs Tewim lai noleekam pee ūhupula, Tew, kas tifo peedšimis jau ruhpejajs par wahjineekeem un gruhstirdigeem? Dofim ko waram. Suh-tifim Tewim Semkopi, Sobgalu un Swinguli un Brenzi. Lai tee Tewi if nebelas apmeklē, bes pašchibas, bes naudas kahribas. Suh-tifim Tew sawu rakstu-krahjuminu, kas 4 gadu laikā ruhpiigi un daudšreis gruhstirdigi krahts. Ušnemšim Tawus fludinajumus bes maksas. Luhgšim Tewi: Ušnem ari muhs par sawu lozekli!

Peenem ūhīs dahwaninas — peenem tahdas pat ari no muhsu zeenijameem amata-brahleem — peenem drošchi, bes nofarkšchanas, jo Tewim daudš wajaga — preekš nabadsineem un gruhstbeenišcheem!

Wehl no Peterburgas. Cekam ūhīs sinas wehl nodrukatas mums peenahš zitas — loti behdigas:

Kromšemju Mikas wairs naw!!

Pehz ihjas, gruhstas flimibas ūhīs muhsu dedšigais patriots un iūweizigais rakstneeks 25. janwari aigahjis Deewa meerā. To truhkumu, kas Latweešču tautai zaur ūho nahwes laupijumu radees, nebuht newar noūwehrt. Warbuht tikai masaks pulzinsch sin, kas Krogsemju Mikas Latweešcheem bija, kahdas zeribas wiū wina draugi un paūhštami uū winu lika. Mihlā aigahjuūchā truhdus wedišchot zaur Rigu uū nelaika dšimteni. — Dšird ka no Rigas Latw. Beedribas puūes winu pehz nopelnas pawadiūchot. — Turpmaū nekšim jo ūhifakas sinas.

Peterburga. Sch. g. 12. janwari ir Keisariska Augštiba Leelfirsteene Anastasija Michailowna ar Meklenburgas-Schwerines Leelherzogu ūalaulata.

— Schi gada rudeni nodomats Peterburgā moderneezibas iūflahdi iūrihtot.

— „W. W.“ ūino, ka par Kreewijas ūuhtni Madridē eezelts firšis M. A. Gortišchakows, Walsis kanžlera dehls, agrakais ūuhtnis Schweizijā un tagadejais ūuhtnis Dresdenē.

Par Kreewu armiju. Kreewu awiūe „Ruff. Inwal.“ dod pahrfkату par Kreewu armijas iūrihtošchanu nesen beigā Turku karā, ūalihdšinadama to ar iūrihtošchanu ūenakōs laikōs. Pehz min. awiūes domahm karūch Kreewijai nahzis peepeschi un pā wiūam nelaikā, kur pahrgroūišchanas pehz jauneem kara likumeem tikai puūlihdš bijuūchas iūdaritas. Tā par peem. par reūerwes armiju wehl nemas nebijis gahbats, ūemes ūargu pulks wehl nebijis deesgan pilnigs u. t. t. Tomehr armija deesgan ahtri uū karu tikufi iūrihtota, kaut gan daudškahrt no jaunajeem preekšchrafsteem bijis ja-attahpjajs. Muhsu armijas stiprumu pehz ūkaita ūalihdšinadama, ūtarp 1. janw. 1876. un 1. juliju 1878. kad tas wisleelaks bija, mineta awiūe peewed ūchahdus ūkaitus:

Aktiwā (darbodomās) armijā bija:

	1. j a n w a r i			1. julijā
	1876.	1877.	1878.	1878.
kahrtigu kara wihru	774,605	1,071,601	1,478,495	1,647,795
ahrkahrt. (tā kasaku u. z.)	51,480	87,765	120,362	140,882
Pawijam	826,085	1,159,366	1,598,857	1,788,677

Tā tad kara beigās mums bija iūrihtoti gandrihs 2 1/4 tik daudš kara wihru, kā meerā laikōs. Tomehr wiū muhsu ūpehki preekšch armijas pawairoūchanas wehl nebija iūleetoti; pat no lauka armijas wehl weena daka nebija nemas iūrihtota, kas ar ūaweem reūerweem buhtu iūtaifjuūi 200,000 wihru. Tāpat wehl bijis eeprehjams reūerwes pulkus pawairot, preekšch kureem pilūehtas garnifones buhtu bijuūchi derigi atūpari un kas ar I. ūchiras ūemes ūargeem buhtu bijuūchi pildami, jo no ūcheem pehdejeem 1877. gadā tikai 1/3 tikufi eesaukta. Ari Kasaku pulki wehl nebijuūchi tik leeli, zif teem pehz likuma wajaga buht. Tad wehl palizis ne-iūleetots pehdejais lihdsellis, bes kura lihdschim wehl ne weenā karā naw iūtikufi, proti otrās ūchiras ūemes ūargu pulki (Landsturm ополченіе). Krimas kara laikā, kad wiū ūpehki bijuūchi ūasaukti, kara wihru ūkaitlis bijis mas leelaks un bijuūchi eesaukti 360,000 wihri no otrās ūchiras ūemes ūargeem.

Mineta awiūe apūiprina, ka kara ūahkumā bijis pahrahi masū kara ūpehks iūrihtots, jo bijuūchi pret Turziju nostahditi tikai kahdi 250,000 kara wihri, kamehr kara beigās to bijis 943,000. Tif leels kara ūpehks bija tadeht ja-iūrihtot, ka Kreewijai ar Turziju karu wedot tani pašchā brihdi bija jaūargajajs no Austrijas un Anglijas. — Pehz kahdas zitas Kreewu awiūes aprehinajuma, Kreewija turpmaū ūpehūchot wiswajjadšigā brihdi iūrihtot 3 miljonus wihru.

Rigas Latweešču Beedribas general-ūapulze, ūem J. Bau-mana k. wadiūchanas, bija kopā 28. janwari, atrada beedribas dariūchanas teizamā kahrtibā, apūiprinaja rehlinumus, iūūzija preekšch-neeziūai pateizibu un to runas wihru weetā, kam ūchogad pehz kahrtas bija ja-iūstahjajs, eezehla par runas-wihreem: tos pašchus wezōs: J. Baumani, K. Kalninu, A. Spundi, C. P. Rambergi, M. Ballodi, P. Lugasu un G. Matheru; no jauna: Paūiti, Groūswaldu, Weūeri, Eūiti, Medni.

Riga. Berlīnes awiūes wehsti, ka zirkus direktors Salamonūūs pahrnahūchot ar sawu zirku ūch. g. marta mehneūi uū Rigu.

No Behrjones mums ūino: Dureenes walsis (pagasta) ūkolotajs Andreews Punks nomiris 15. bez. p. g. un aprakts 4. janwari ūch. g. Draudūes mahzitajs Anders k. aifleedšis lihki preekšch weūchanas uū kapeem aifweūt baūnizā, kā tas mehds notift, bet pawehlejis, to tuhdat no behru mahjas aifweūt un aprakt. ūcho bahrgo ūpreedumu mah-zitajs naw ari atnehmis atpakaū, kad nomiruūchā rabi un amata beedri pa treijeem lahgeem to luhguūchi, lihkim jele ne-atraut to godu, kas kristigam zilwekam pehz tizibas un baūnizas likumeem peenahūchas. Ja, Anders k. bijis tā apzeetinajees, ka wiūsch ne uū kapeem naw nahzis lihka-runu ūazit unzitus baūnizkunga amata-darbu iūdarit, kā baūnizas likumi to pawehl.

Atbildibu par ūcho, lihdschim Lutera draudūes gan wehl ne-dširdeto wehsti atstahdami ūinotajeem, mehds peehūhmejiam, ka mehds ja Anders mahzitajs ūcho klaiju pahrmeschanu wehletos peerahdit par nepateesu, wina attaiūnoschanas-rakstam ūawā lapā ruhmes neleegšim.

Kurūeme. Muhsu Augštis Kungs un Keisars ir par uūzihrtigu deeneūtu iūpildišchanu Wiūschehligi apdahwinajis ar ūubraba medatahm, — kas neūajamas uū kruhtim pee Stanislawa-bantes, — ūchahdus pagasta-teeūas preekšchfehdetajus: Wez-Platonēs — Anūu Weilandu, Wirūchās — Jahnī Kalwiūski un Ehrbergu — Juri Stabinu.

Kuldiga. 2. janwari Kuldigā ūstahbijuūchūs ūaru-beedriba, kurai tas noluhks, neredšigus un wahjredšigus iūskolot. No 25—30 dibina-tajeem parakstis protakols ir Ministerijai eesneegts preekšch beedribas apūiprinajchanas.

No Dobeles. Netahū no Dobeles notikufe breeūmiga ūlep-kawiba. 19. janwara wakarā nokauti Graweru ūaimneeks, Lerchs un pee Audju muiūchās peederigais Krimon Briūle ūaimneeks, Weiūbergs, Graweris eūot nedeku preekšch tam Dobelē pahrdewis kweeūchus, par kureem dabujis 300 rublu un minetā deenā aifbrauzis pehz naudas. Dobelē ilgaki pakawejuūchees abi braufuūchi wehlā wakarā uū mahjahm. Kā leelaks, tad ūleplawi teem Keūteru preedēs uūkrituūchi, jo tur eūot ūneegs ūamihdits un aūins plekes, kas leezina, ka nokautee duhūchigi turejuūchees pretim. Grawerim bijuūchās muzinas lihdsja, un tahs eūot gabalds ūadaufitas. Abu ūirgi pahrgahjuūchi uū Briūleem. Briūlim bijis wehders uūūchlehrst un Grawerim rihkle pahrgreesta. Pehdigais, wehl plahtijis rofas un iūūauzees: „Ak, nu es buhūchu pagalam!“ pehz kam iūlaidis garu. Lihki atweūti uū Jelgawu. Tūchetri wihri, kas turpat Dobeles tumumā dšihwo un no kureem domā, ka tee buhs ūleplawibu padarijuūchi ir jau apzeetinati. Weenam no ūcheem bijuūchās aūinainas paūtalas kahjā un ar aūinim aptraipits nasis kabatā. Tā tad gan kaundari pelnitam ūodam ne-iūbehs. J. Berg.

Lihwes-Behrjēs „Dseesmu-Kronis“ noūwineja ūestdeenā, 6. janwari, ūwaigūnes deenā, ūawus 12. gada-ūwehtlus Lihwes muiūchā, leelkunga iūtabās. Swehtku programs ūstahweja iū dūeedaūchanas, runahm un danzōchanas. Pee ūwehtkeem bija nehmuūchi dalibu ne ween beedri, bet ari daūchi weest, jo apkahrtinē reti kur ūabeedriga dšihwe tā attihūijuees, kā Lihwes-Behrjē. Swehtki kluwa atklahdi zaur garigu dūeesmu no wiūas publikas dūeedatu. Tad ūkolotajs Zina k., lihdschiginigais preekšchneeks, uūrahdija ūawā ūwehtku runā uū „Dseesmu-Krona noluhku un ūwaru ūabeedrigā dšihwē, apūweiginaja beedrus un

weefus, kuri leelata flaita, ne la zitahm reifahm, pee fwehtkeem bija dalibu nehmuſchi un beidſa ar augſtu laimes wehleſchanu muhſu ſchehl. Semestehwam, uſ lo no wiſas publikas tifa dſeedata tautas hymne. Nu eefahlahs jautriba pee iſchetrbalſigahm dſeeſmahm un dan- zoſchanas. Pa ſtarpahm kluwa wehl zitas runas turetās. Rahds beedris iſſazija pateizibu un uſſauza augſtu laimi leelkunga, kurſch ſawas ruhmes bija preeſch fwehtkeem atwehlejis. Peterſona k., pag. ſkol., runaja dedſigus wahrduſ par muhſu laika zenteeneem un beidſot uſſauza augſtu laimi teem wihreem, kuri preeſch muhſu tautas puble- juſchees un wehl puhlahs. Vogelmana k., kurſch ka goda beedris iſ fweſchuma bija fwehtkōs eeradees, iſſtahtija „Dſeeſmu-Krona“ likteni, weenam kahtam ar ihgnumu uſrahdidams uſ agrafajahm julahm, kuras beedrus ſawā ſtarpā darija fweſchus un beedribai drihju galu draudejuſchas, otram kahtam preeku pilnu ſirbi apſweiznadams Miſu*) jeb to brihdi, kur weenprahtiba un kopiga zenſchanahs beedribā ſah- kuſchas mahjas weetu meket. — Wakars kluwa dſeedaſchanā un dan- zoſchanā pee kreetnas kahtibas wiſai jautri un godigi pawadits, tā la klahſeſchee fweſchineeki labako eeſpaidu wareja panemt lihdi uſ mahjahm; un ja wehl atgahdinamees, ka Lihwes-Behrjes „Dſeeſmu- Kronis“ ari agraf weefigus walarus un teatru iſrahdiſchanas iſrihojis, tad droſchi waram apleezinaht, ka ſchi ſabeedriba neſtrahdā bej ſekmes un uſdroſchinamees winai ari uſ preeſchdeenam wiſu labakās weikſmas eeweheht.

No Meſchotnes. Schis apgabals wehl neſen bija taſ wis- nedroſchakais ſtarp Bauſſas aprinka pagasteem, tā ka gandrihſ ne weena nedela nepagahja, kurā nebuhtu ſchur waj tur aptuwumā kahti uſ- bruſchanas darbi paſtrahdati. Lai gan ſinams ne weenam uſmanibas netruhka, ſawu ihpaſchumu zeeti uſraudſit, tad tomehr nebija eeſpehjamſ blehſchus no ſahdſibahm atturet, tadeht ka daſchi no teem ſchini pagasta uſturejahs un tureja talab ſcho widuzi par ſawu laupijumu. Schi nedroſchiba ſchē til tahtu bija gahjuſe, ka blehſchi pat deenas laika godigeem zetotajeem, kur ſinamās weetas zeli gar meſchu wed, iſ meſcha iſlehtdami uſbruka un toſ aplaupija. Daſcheem ſeeweſcheem, fweht- deenā no baſnijas mahjās eijot, ſchee laupitaji uſbruſchi un wiſas labakās drehbes iſgehrbuſchi un tad wehl apdraudeſchi ar waras- darbeem. Kaut gan reiſu reiſehm uſ augſtaku teeſu pawehli muſſiſchſas polizeja ſteidſahs tahtās weetas un gadijumōs, zil ahtri ween eeſpeh- jamſ, iſrihtot klaberjatti uſ ſcho plehſonu ſawahſchanu, tomehr nebija eeſpehjamſ lehti toſ rokā dabut. Pehdigi pagastiſ no ſawas puſes ap- nehmahs 200 rubl. k. pateizibas algas iſmakſat tam, kaſ kahtu no ſcheem laupitajeem ſakertu jeb uſrahditu. Ar ſcho pamudinajchanu, tifa nopeetni wineem pakal luhkots, kamehr pehdigi ari zaur Bauſſas zeem. pilſehtas palihdſibu iſdewahs daſchus no wineem — Boreſmindeſ Leijas-krogā (kā taſ jau reiſ „B. S.“ ſinots) ſakert un apzeetinat. Weens no teem — Beſſais wahrdā — panahja turpat ſawu nopelnito nahwes ſodu, kamehr otrs — Teichmanis — atrada droſchu weetu Bauſſas zeetumā, kur taſ jau no dabuteem ſchahweeneem eſot brangi iſweſekojees. No ta laika, gods Deewam, naw wairs ne kahtas taht- laſas noſeedſibas ſcho aplahrti apdraudejuſchas. Zaur zeem. Bauſſas pilſteejſas ruhpiġu pakal melleſchanu un iſklaufchinajchanahm, laime- jotees ari wehl daſchus zitus plehſonus uſeet un Teichmanim blakus ſehdinat; ſchis gan ſtingri leedſotees ſawus lihdsbeedrus uſdot, kuri tā iſbeedeti un warbuht ari bej ſawa wadona buhdami, buhs uſ zitu kahtu puſi aiſklichbuſchi. Teichmanis, pa wiſu ſcho laiku zeetumā buhdams iſrahdotees deejgan weikſ ſawā ſaglu amatā. Winſch ir labi prahws no auguma un ari pahrlaeku ſtiprō, tā ka pat reiſahm dſeſſes no rolahm ar ſchahda jeb tahtā daila peepalihdſibu atlaufchot un nokratot un tad luhkojot iſdewigu brihdi iſ zeetuma iſſprauktees. Diwas tahtas iſbehgſchanas iſ zeetuma taſ iſhā laika mehginajis, lai gan ſinams bej ſekmes. Tagad taſ atronotees ſem ſtipraſas uſrau- dſibas. Pee iſklaufchinajchanahm taſ atbildot deejgan ſkarbi un dodot kōti maſ par ſewi ko ſapraſt. Deelu pateizibu gan pelna Bauſſas pilſteejſa un ihpaſchi zeem. pilſkungs par tahtu klaiju noſeegumu iſ-

delbeſchanu un taiſnu kahtibas uſtureſchanu. Meſchotneni apnehmu- ſchees winam par tahtu palihdſibu pee laundaru ſakerſchanas kahtu pateizibu parahdit.

No Zildeem (Miſpites apr.) mums peeſuhtitas ſchahdas ſinas: Pagahjuſchā gadā „Balt. Semkopi“ bija jo plaſchaks rakſis par ſadſihwi Zildōs, ſewiſchi par muhſu wezā leelkunga, barona L. fon Roſkull ſtehwiſchigo gahdaſchanu, ka pagastiſ kahtigi attihſtitōs ne ween tikumibas, bet ihpaſchi ari ſaimneeziſas ſinā. Warbuht ka daſchi laſitaji, kaſ no Zildeem attahlaki dſihwo, tifo buhs ſpehjuſchi tizet, ka muhſu ſirmaiſ leelkungs teeſcham tahtu klaiju ſlawu iſpelnijees. Tadeht eſ iſpildu muhſu pagastiſ un wina waldeſ wehleſchanos, muhſu miſlotā lauſchu tehwa goda- un miſleſtibas-wainagam wehl ſchahdas puſites peeſpraudams.

Sawas agrariſſas un zitas ſaimneeziſas buhſchanas ſalihdſina- dami ar daſchu zitu pagastiſ buhſchanahm, Zildeneeki jau ſen pahrl- leezinajuſchees, ka winu dſimtskungi ſchini ſinā preeſch ſawa pagastiſ behrneem til daudſ darijuſchi, zil ween tee wareja darit. Muhſu mahjas, winu brangās ehſas un auglige lauki un pa wiſam pagastiſ ſadſihwe to apleezina. 1872. gadā beidſamās mahjas zaur pirſchānu pahrgahja rentneeka ihpaſchumā; ja mehs atrehlinam, ko dſimtskungs dewiſ un darijis pee jauno ehfu zelſchanas, tad mums ar pateizibu ja-atſiht, ka mehs kōti lehti eſam kluwuſchi pee „paſchu mahjahm.“ Un tomehr dſimtskungi t. i. muhſu leelkungs un wina teizamā laulata draudſene, dſim. grefeene A. fon Lamsdorff, nerimſtahs gahdat un ruhpetees par pagastiſ wiſpahriġo labumu. Ta daudſkaht aſā wahrda „kungs“ mehs nepaſiſtam — mehs tilai ſinam, ka ruhpiġs „tehws“ un miſta „mahte“ — abi jau firmgalwi — meerigi un kluſt dſihwo tur muſſiſchſas kungu-namā, no kura mehs eſam eeraduſchi tikai miſleſtibu, taiſnibu un apſcheloſchanos ſanemt. — Zildu muſſiſcha naw leela; pagastiſ-mahjas ir tikai 11. No tam warehs nolemt, ka dſimtskungeem ari leekas ſemes naw daudſ. Un tomehr wini wiſeem ſaweem miſleſtibas-darbeem wehl uſlika jauku kroni, pagastiſam uſ wiſeem laikeem dahwinadami 22½ puhru-weetas labas ſemes, kaſ lai buhtu muhſu no dſimtskunga ween dibinatai un zeltai ſkolai par droſcheem paſtahwibas-pamateem!

Schi gada 24. janwaris bija nolemts ihpaſchuma-dokumenta nodoſchanai pagastiſam; taſ ſapulzejahs kungu-namā, dſikli aiſgrahbts par ſcho jauno miſleſtibas-kihlu. Zau eeſpreeſch bija nolemts, leel- kungam un leelmahte paſneegt ſahli un maiſi, par ſihmi un leezibu, zil padewiġ wiſ pagastiſ wineem ira. Pagastiſ wezafajſ J. Alsdorſs dedſigeem wahrdeem iſſazija pagastiſ juhtas un tad no preeſchneeka W. Ernſtſona rolahm ſahli un maiſi ſanehmis, to paſneedja firmajam leelkunga, aiſgrahbtā baſſi ſazidams:

„Ne-atſtumjeet ſcho wahjo padewibas- un pateizibas-ſihmi, ko Zildu pagastiſ Zums paſneedſ, no ſirdſdibena luhgdamees: Deews uſturi un ſargā muhſu leelkungs un wiſu winu namu!“

Augſts un fwehts bija ſchis brihdis, un daſcha aſara ſpeedahs ahra no azihm un noriteja uſ miſtā Deewa taiſnā ſwara, uſ kura rakſtits: „Miſleſtiba uſſwer zilwela wainas un pahrlahpſchanas.“

Ir leelkunga firmā baſſs drebeja, kad winſch ſcho dahwaninu ſanehmis pagastiſam ſirſnigi pateizahs un tam liſa pee ſirds, alaſch ſtaigat taiſ- nibas un goda zelus, ne kad no teem nenomalditees un tā eet preti tam mehrtim, kaſ zilwezes attihſtibai ſprauſts. „Un lai ſchee wahrdi ir tad wehl atſkanetu Zuhſu ſirdis, buhtu Zums zela-rahditaji, kad eſ wairs nebuſchi Zuhſu widū, — tee wahrdi: Taiſniba un wihra gods!“

Za, taiſniba un wihra gods lai mums alaſch rahda zetu, itin kā tee ir bijuſchi muhſu miſlotā lauſchu-tehwa wadoni wiſā wina garā muſſiſchā!

Zildu gagastiſ uſdewumā:

J. J. Indriſſons,
mahju ihpaſchneekſ un pag. ſkrihweris.

*) Kā wehſati Schönfeldta k. iſſlaidroja, tad „Dſeeſmu-Kronis“ ſahjis atdſih- wotees un plaukt no ta brihſcha, kur beedri ar weikſmi teatra lugu: „Mita“ iſrahdijuſchi.

Warſchawa. „Goloſs“ ſino, ka netahl no Warſchawas Pa- wanſki ſahdſchā iſzehlees Sibirijas mehriſ. Kaujamo lopu eeweſchana Warſchawā tadeht eſot aiſleegta.

Zekaterinburga. „Russ. Prawda“ sīno, ka Newjanškā nesen useeta leela noseebība. Minetā weeta eeradusehs ihpafcha tizibas-fabeedriba (fekte). Kā tas ar weenu mehds buht, tā ari schihs tizibas beedreem ir faws „Krištus“ un fawa „Deewa mahte.“ — Schihs tizibas zeenitajeem ir tas breefmigs eedoms, pee fwehta wafarina ne wis wihnu bet newainigu behrnu asinis ijsalit, preefch fura noluhfa daudf behrni nosagti. Zil newainigu behrniu schai ahrprahitigai mahnu tizibai par upuri krituſchi, naw sinams. Weens no schihs beedribas wezafajeem, kas ſewi par „Jeſu Kriſtu“ ſauzahs; ir no polizejas apzeetinats, pehz tam, kad winam iſdeweēs kahdai ſewai ſihdamu behrniu nolaupt. Pee „Jeſus Kriſtus“ dſihwodama „Deewa mahte“ ir iſbehguſe. Minetā awiſe ſala: kaut jo ſchai tizibai ir til loti breefmigas mahzibas, tad tomehr Newjanškā tai atraduſchees daudf peekriteju.

Krementschuga. „R. Pr.“ sīno, ka no kara lauka pahrnahf-dami Schiſdi pahrdewuſchi leelu wairumu hoſpitala weſchu, ko tee iſmaſgajot un tad pahrdodot. Zaur ſchihs weſchas iſplatiſchanu ir ari baſchas ſlimibas eeraduſchahs tā p. p. weenā ſahdſchā weſela ſamiltja iſmiruſe. Minetās awiſes foreſpondents dara peederigas teeſas uſmanigas, lai mineto nebuſchānu nobeidf.

Politifſs pahrfkats.

G. M. Rīgā, 29. janwari. Muſhu tehwiu peemeklē poſts, kas waretu pahrwehſtees par wiſpahrigu nelaimi, ja Walſts waldbiba tam ar ſtipro rofu neſtrahdatu pretim, tas ir mehriſ Uſtrachanaſ gubernā. Senaf ſinojahm, ka tas gandriſ jau par nobeiguſchos uſluhfojams; tagad newaram zitadi ſinot, bet ſchi breefmigā ſehrga kurā latrā brihdi, bet ihpafchi laiſam ſiltalam metotees, atkal war iſzeltees, un tadeht wehl newar ſagit, ka no ſchi breefmigā weeſa ne kas wairſ nebuhtu jabihſtahs; tadeht ari Waldbiba loti ruhpigi un naigi dara wiſu, kas mehra uſmoſchanoſ un iſplatiſchanoſ waretu kawet un apſpeeft. Tas apgabals pee Wolgas upes, kur ſehrga parahdi-jahs un kahdus 400 zilweku nonahwejuſi, ir no wiſahm puſehm eeſlehgts un apſargats, ka no ta ne zilweki nedf jeb kuras leetas nahktu ſakavā ar eedſihwotajeem ahrpuſſ ſchi apgabala lihnijas. Geſchpuſſ ſchihs lihnijas ir ihpafcha komiteja, ſapratigi dakteri un kopeji, kas ſaſlimuſcheem ſneedf palihgu un weſelos no teem atſchir. Kur waijadſigs, tur — ſinams ar paſcha Keiſara atwehli — nodedſina mahjas un zeemus un ſadedſina it wiſu, zaur ko tahlaſ iſplatiſchana waretu notikt. Pa tam ahrpuſſ ſchi aprinka ſtrahdā komitejas, kas to apgahdā ar uſturu, ſahlehm r. un pahrluhtu, ka noſchirſchana pilnigi noteek. Par wirſkomi-tejas galwu Keiſars cezehlis Loris-Melikowu, kam general-guber-natora teeſibas un weſela regimente ſaldatu un kaſaku pulks padoti, lai iſſargafchana buhtu pilniga. No nelaimes weetas un tahs tuwumā nedrihkt ne ko aiſweſt pa dſelſzjetu jeb zitadi. — Peterburgā, Maſkawā, Dbeſā, Rīgā un zitās jo leelatās pilſehtās ir dibinajuſchahs komitejas, kas ruhpigi eewehrotu un gahdatu, ka mehriſ ir tur ne-iſzeltoſ un ja tas gaditoſ, ka tad wiſſ gatawſ un ſahrtibā, lai to ſpehtu apſpeeft. — Ir ahrſemes loti iſtruhkuſchahs un gahdā, ka ne prezes nedf ari zilweki no ta apgabala, kur mehriſ bijis, jeb wehl wiſgaligi naw nobeidſees, ne-eetu pahri par robeſchahm un ne-aiſneſtu ari tur ſcho breefmigi lipigo ſehrgu. — Ka zaur wiſu to andele un darifchanaſ loti top kawetas, ir lehti protams. Bet labaki ir, tahdu gruhtibu pazeeft, ne kā mehri iſplatit wiſā walſti waj wiſā Eiropā. — Zerams, ka Deewſ muſſ no tahda wiſpahriga poſta ſchehligi paſargahs.

Par ahrſemes politiku runajot, wiſpirms kriht Franziija azis. Zau eſam ſinojuſchi, ka un kadeht tureenes preſidents Maſ Mahonſ no amata atſazijees. Wina pehznahjejs J. Grewi jau eeſtahjees waldbibā un ari no zitahm walſtihm ir apſweizinatſ un atſihts. Jo ſihklatas ſinas par winu laſitaji atrod wiſpahrigā dakā. Wina weeta par tautas-ſapulzes preſidentu ir eezelts Gambetta, kas ſawu jauno amatu loti kreetni protot. Miniſteri pa dakai ir pahrmaimiti, tapat augſtakee kara-wadoni. Tā tad Franziijas repuſliku tagad wada wihri, kas tai pilnigi uſtizigi un gan wiſas parunas noliks kaunā, ka repuſlika neſtahweſchot un ka Franziijā drihſ iſzleſchotees politifſkas juſas.

Afganiſtanā wehl naw ne kahdas ſklaidribas. Schir Mi ir Turkeſtanaſ pilſehtā (Kreewijas robeſchās) un wina dehlſ Zafuſſ tagad

walda ſawa tehwa newaldamā ſeme. War domat, kahds poſts tur it wiſur. Tā p. p. dſird, ka Kabulā (Uſg. galw. pilſ.) iſzehlēes dumpiſ un Zafuſſſ kahns to apſpeefch ar kara-ſpehku. Paſchu ſeme, kamehr eenaidneekſ pee wahrteem! — Angli pa tam naw wis laimigi, kā jau agraf eſam ſinojuſchi. Weera lihgunuſ, ko tee Zafubam peedahwajuſchi, tas kā nepeenemanuſ atmetiſ. Zeribas, ka ſchiſ ſaſch ahtri nobeig-ſees, ar weenu paleel jo maſakoſ.

Starp Bruhſiju (Wahziju) un Auſtriju paſtahw tā noſauktaiſ Bruhgas nolihgunuſ, eeſch fura peektās punttes peemineta tagad pee Bruhſijas peederiga Seemelu-Schleſwiga, kas ſenaf bija Dahnijas pa-walſte. Schini punktē atrodahs tas noſazijums, kad Seemelu-Schleſwiga titu peefchkirta pee Dahnijas, tad tas til waretu notikt, ja tauta bal-ſodama ar balſu wairatunu tam peekriht. Wahzija ar Auſtriju ſawā ſtarpā noſpreeduſchās, ka minetaiſ noſazijums atjelamſ un ſchi atjel-ſchana ir daudſeem padarijuſe nemeerigu prahtu, ihpafchi Schleſwigā, jo nu wina atkal war Dahnijai tit peefchkirta, kas lihds ſchim nebija eeſpehjamſ, ja tauta pate to negribeja. Schleſwigeeſchi eenihd Dahnuſ kā ſweſchlineekus uu tamdeht bihſtahs nahkt ſem Dahnu waldbibas, kura wineem no ſenakeem gadeem deefgan wehl atminama.

Anglija ſawu karu ar Uſganeem wehl naw beiguſe, tē winai jau zits karſch atkal kahjās, proti Afrikas deenwiduſ galā, kur Angteem ir pawalſte. Schihs pawalſtes kaimindſ atronahs Zulu-walſtiſ, kas tagad pret Angliju, tas ir pret winas pawalſti, ir ſajehluſchees uſ karu. Zulu-eeſchi ir duhſchigi karotaji, wineem ir brangi ſchaujami rihti un iſweizigi wadoni, tā ka Anglijai buhſ ſtipri ko turetees, lihds ſawuſ pretineekus pahrfpehſ, jo wairat wehl tamdeht, ka winai tur naw daudf to ſaldatu un lihds no Anglijas turp ſaldatuſ aiſſuhta, pa to ſtarpu jau Zulu-eeſchi war leelas leetas paſtrahdat. Schi Afrikas pawalſte tirgoſchanaſ ſinā atmet Angteem leelu pelnu, tā tad Anglijai bej kara iſdoſchanaſ wehl buhſ ſtahde tirgoſchanaſ jazeefch.

Wiſjaunafas ſinas un telegrami.

Rīgā, 30. janwari. Wiſgaligo meeſa lihgunu ſtarp muſhu Waldbibu un Turziju, kē telegrami ſino, paraktija no abahm puſehm 27. janwari. Kahdu 2 nedēn laiſtā to apſtiprinahſot muſhu Keiſars un Turku ſultans. Pehz ſchi lihgunu ſtarp zitahm leetahm noſazitſ, ka Turkeem par ſawu guhſtito ſaldatu uſtureſchānu Kreewijā jamaſhā lihds deenai, kad Wērlines lihgunu paraktija, bet no ſchihs ſumas ja-atrehliwa tee darbi, ko Turku ſaldati Kreewijā ſtrahdajuſchi (kē patſ par ſewi protams, tē tilai krona darbi reſhinati).

Franziijas jaunais preſidents Grewi ſanehmis wiſu walſtju weetneekus un winu weetneekus, kni to apſweizinajuſchi.

Baltijas wiſpahrigās iſſtahdes komiteja bija ſanahkuſi wakar, 29. janwari. Pee ſehbeſchanaſ nehma dalibu ari delegati no Latweeſchu puſes R. Kalniſch un G. Mathers. Starp zitahm leetahm komiteja ar wiſahm balſihm noſpreeba, iſſtahdi newiſ ſchogad, bet gadu wehlaſi, t. i. 1880. gadā iſrihtot. Wiſleelataiſ eemeſſ uſ tam bija lopu-mehriſ, kas auſtruma Bruhſchds ploſahs. Weſ tam ari trita ſwarā baſchas zitas duhſchanaſ, kas iſſtahdi waretu buht ſtahdigas, kē p. p. ſehrga deenwiduſ Kreewijā, zaur ko ahrſemes ſawas robeſchās loti ruhpigi ap-waktē r. Mums leetahs, ka komiteja ar ſcho ſawu ſpreedumu wiſai ſemei buhſ pa prahtam darijuſi un peerahdiſuſi, zil ruhpigi un uſzihtigi wina gahdā, ka pareiſi wal-latu to uſtizibu, kas winai no malu malahm dahwata uſnemotees galmoſchānu par iſdoſchanaſ r. Pa tam iſſtahditajeem, it ihpafchi ſemlopijeem, buhſ deefgan laifa, jo ruhpigati ſagatawotees un tad wehl eewehro, ka iſſtahde nu ſakritihs kopā ar dſeebahchanaſ-iſwehtteem, ko Latw. Beedriba 1880. g. nodomajuſi iſrihtot, tad mineto ſpreedumu no Latweeſchu puſes ar preeku war apſweizinat. — Komiteja naw wis iſſchirruſehſ, bet paleel kē ta tagad ſaſtahdita, un turpinahs ſawu darbu, wiſu kas waijadſigs eewehrodama.

Atbildes.

- A. G. — Kalwenes P. Zums wehl japeſuhta 60 lap.
- J. J. St. — Oſelmuiſchā. Ari Zums wehl jaſuhta 60 lap.
- D. W. — G. 23 rub. ſanemti un uſ 1878. g. eſſemplareem parehlinati. 20 lap. paleel uſ 1879. g.
- Par ſinu teem, kas baſchus num. 1878. g. paſaudejuſchi jeb naw dabujuſchi, ka winu wehſchanaſ pehz eeſpehjas iſpiltihſ.
- B. G. — A. Newar gauſtees. Driſnigas labdeenas.
- K. J. P. — Saut. K. m. Zuhju eſt. teek ſuhtits pehz adreſes, ko Zuhſ uſdewuſchi. Waj nebuſſ waina jamellē paſta-ſtanziijā?
- J. K. — V. m. Wides mehſ ſchim brihſcham tilai tadeht nepaſneehjam, ka tahs no drufas iſnahkt loti neſtadras, zaur ko laſitajeem wiſu preeku iſmaitā. — Mehginaſim ſcho teetu labaki eegrofit. Reb.

Wandas-papihru zenas 29. janw.

	Atdeu.	Birz.
I. 5% Kreew. premiju aiſnem	231	231 1/2
II. 5% Kreew. premiju aiſnem	232	232 1/2
I. Auſtruma aiſnem. no 1877	92 1/2	92 3/4
II. Auſtruma aiſnem. no 1878	91 3/4	92 1/2
5% bankſit. no 1 iſſaiduma	95 1/8	96
5%	94 1/2	95 1/8
5% Kreew. ſemes kred. Riſl. ſihm.	120	120 1/4
Puſimperialſ gabald	8,63	8,70

Atbildoſchais redaktors un iſdewejs: G. Mather's.

No jenſures atwehletis, Rīgā, 30. janwari 1879.

Sludinājumi.

Nupat tā isnāstuse un viņās grahmatu pahrbotavās Rīgā, Jelgavā, Rēpajā un Rūbīgā par 8 lap. gabalā dabujama jauna skolās grahmatina:

Ihīs pahrskats

par
Kreerijas un Baltijas wehsturi.
pag. skolahm šaraktiis **F. Sietveris.**

Skolotajs (Latweētis)
Ias Rīgas Baltijas skolotaju seminari turju beibis — it ihpāchi Kreeru walodā mahzibas pašneef — meklē weetu, turu tas katrā laikā war peenemt. Kam wajabfigs, lai peeteizahs Wilnas hoteli pee S. Weinberga t. Jelgavā.

Banšioneeri

atron laipnigu usnemšānu, Mašt. Ahr-Rihgā, leelajā Kaleju-eelā Nr. 48, Strahl namā, pee madames D. Adel. Turpat ari jaunās meitenes war štroderēšānu eemahzitees.

Par sinu

wehweereem un kopmaneem.

Drumeenes muišā no jaunagada 1879. ir atlahta wilnas-dšiju wehrpšānas-fabrikis, tur katru deenu wairat par 200 mahzrinahm teel sawehrtas pelefas un baltas dšijas. Pahrdošāna noteef par mehrenahm zenahm. Pirzeji war peeteitēes pee muišās waldeš. Adrese: pr. Wenden (Zehšhm).

F. W. Grahmann Rīgā.

Nikolai-eelā blakus štrehneeku dahrsam
lehgeris un ištahde
no wišadas sortes
jeut. mašchinehm un riškeem.
Superfossati un mašchinu eka.

Buhwesmateriala lehgeris

Kahrta Günther'a

dselsu-leetuwe un mašchinu fabrikē

H. C. G. Weber un beedra

(cepretim Jelgawas dselszeta šanzijai)

peedahwā: šaušas ehweletas un spundetas grihdu-dehles, apšchuhšānas-dehles, tā ari eefšāigu un ahrigu apšchuhwumu, grihdu- un durwu-lihtes, preešchu- un egšu-plantas, dehles, laktes, balkus, egšu-brufas no dāšhada leeluma, puššliperus, trihs zotu beejus plankas 15 lihdi 25 lap, aš, lehtus dehtu-galus, flalus, dakštinus, baltus un bruhnus glaseeretus, tā ari šarlanus neglaseeretus krahnes-podus lihdi ar stuhreem un šimšchm, šamīnu zc., isgresnojumus preešch pilnigahm krahnehm.

Kaulu-miltus un superfossatus

pahrbotod
A. Wišchnewskys,
Rīgā, Kungu-eelā Nr. 18.

Wišadus

druckas-darbus

nem un par mehrenahm zeenahm ahtri un glihti ištahda

Aleksandra Staħla drukatawa,

Rīgā, Muhtu-eelā Nr. 13,
pretim Domas bašnizai.

van Dyk

Rihgā,
leelā Smilšchū eelā.
Claytona
lokomobiles, tuk.
mašhines,
Pakarda
superfossati

augst- un mašgrābigi ar peesolita labuma apgalwošānu, tā tā ari kalī-mehšti un wišadas zitas lautšaimn. mašchin. rihti.

Humoristigs wakars Straupe,

18. febr. 1879, ar dšeebāšānu, runahm, jozigeem uswedumeem, kuplejahm, dšihwošchahm bildehm un laimes ratu. Gešahkums pulstien 4. pehz pusdeenas. Beedreem pus mašja, pret šchā gada beedru lahtu usrahbišchānu. Tuwatas šinas zaur programeem.

Wez-Beebalgā

13. februari jeb Metena deenā

teatris.

Pehz tam tweefšigs wakars.

Gešahkums pulstien 4. pehz pusdeenas.

Teatra komiteja.

„Baltijas Semkopis“

un

„Beelitums“

wehl ir apstelejams un pirmee numuri dabujami.

„Balt. Semkopja“ ekspedizija.

Walkas aisdoschānas un krahšchānas kafe.

Pehz tam, tad Walkas aisdoschānas un krahšchānas kafes ištumi no finansministera kunga 8. junijā 1878. apstiprinati un dalibneeku general-šapulze tos kungus C. fon Neutern'u, C. Zender'i, P. Štuien'u, C. Dunnow'u un W. fon Dahl'u par direktoreem un G. Halber'a kungu par grahmatu-webeju eewehejuse, Walkas aisdoschānas un krahšchānas kafe ir 4. janwari šch. g. šawas darischānas eefahuse un direktorioms turehs šawas kahrtigas sehdeschānas katru otrdeenu no pulstien 3. šahlot Walkas pilsehtas mantas pahrwaldeš (Cassa Collegium) ruhme, tur taps nauda us augteem šanemta un aisdewumi ištoti.

Direktoriuma wahrda

C. fon Neutern's, preešchneeks.

Limbaschōs

pee grahmatu sehjeja **J. Melkies**, Dobihn kunga mahjā, war dabuht

Satweefschu grahmatas lasit.

Lasischānas mašja ir 150 lap. par gadu, beš tam katram lasitajam pee eestahšchānahs ja-eemahšā 1 rub. drošchibas naudas. Tur pat teel ari grahmatas preešch ee-šeeschānas pretim nemtas.

„Baltijas Kalendars 1879. gadam,“

ištots no Krogšemju Mitus, pušchlots ar bilbi, ir dabujams:

Rīgā: Dihrika, Kapteina, Lukawa un zitas kreetnās Latw. grahm. pahrbotavās (pa weenam un leelalōš puhtōš), un pee kaufmana Lerchendorffa (pa weenam un leel. puhtōš), **Jelgavā** Allunana gr. pahr. (ari leel. puhtōš), **Walkā:** Rudolfa gr. pahr., **Walmēerā:** Treija gr. pahr., **Zehšis:** Peteršona gr. pahr., **Limbaschōs:** pee kaufmana Kaupinga. Tad wehl **Platwinās:** pee pag. wez. Štutšhka, **Koknešē:** pee skolotaja Pilsatneela, **Aiš-Krauklē:** pee skolotaja Baldawa, **Leelwahrdē:** pee Lasdina, **Angurpili:** pee štrihw. Alšchāna, **Peterburgā:** Anglijas weejnizā un pee Jezus bašnizās.

Zaur šcho daru šinamu, tā esnu peenehmis preešch Jelgawas un apgabala

Bairischa Lehgera alus

pahrdošchānu no šchahdeem bruhšchēem

C. L. Rhyffel, Rīgā

un

M. Kanter, Elejā

un peesolu šcho atū katrā laikā un labi nolēgeretu muzahm un pudelehm pahrbot.

S. Stellmacher,

Jelgavā, Pastes-eelā Nr. 20.

Ruštona Proktora lokomobiles un garainu kutamās mašhines.
Kauschenbacha štištu kutamās mašhines.
Nichtera šteju kutamās mašhines.
Bakera wehtiklu mašchin.
Ešfetu mašchin, arklus zc.
Superfossatus pahrbot

Bieglers un beedr.

Rīgā, pilsehtas Raku-eelā Nr. 6.